

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

De Esch

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 17 mei 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op basisschool De Esch een onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs uitgevoerd. In de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse hebben wij geconstateerd dat er sprake is van mogelijke risico's. We hebben dit in november 2022 besproken met het bestuur. De kwetsbaarheid van deze kleine school werd herkend. Tevens gaf het bestuur aan dat de school zich sterk ontwikkelt en stappen voorwaarts zet. Tijdens het onderzoek is dit beeld bevestigd. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs Voldoende is.

Bestuur: Stichting BOOR

Bestuursnummer: 41775

School: Basisschool De Esch 20HQ

Totaal aantal leerlingen:
127 op 23 maart 2023

Wat gaat goed?

De school heeft een duidelijke en ambitieuze visie, met concrete doelen die passen bij de leerlingenpopulatie. De hierbij behorende kenmerken van de school, zoals 'Samen – wij zijn een team' en 'Aandacht – ik word gezien' vormen een stevige en breed gedragen basis voor een goede kwaliteitscultuur. Door hier als leiding en binnen het team continu op te sturen, is een professioneel wij-gevoel ontstaan, dat bijdraagt aan het systematisch verder ontwikkelen van het onderwijs.

De afgelopen jaren is hard en met succes gewerkt aan het verbeteren van het schoolklimaat. De gedrags-, time-out- en pestprotocollen worden breed gedragen en door alle betrokkenen consequent uitgevoerd en geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat de school inmiddels een fijne en veilige plek is voor de leerlingen.

De onder andere tijdens de corona-periode opgelopen leerachterstanden worden systematisch ingelopen en de school slaagt erin om nieuwe achterstanden te voorkomen. De basis hiervoor wordt gevormd door een gedegen aanbod, voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en differentiatie in de lessen.

Wat kan beter?

Het aanbod van het burgerschapsonderwijs kan nog worden versterkt. De school heeft een duidelijke visie en beleid op dit terrein, wat een stevige basis vormt om het aanbod verder vorm te geven.

De begeleiding van leerlingen, die meer uitdaging nodig hebben in de groep kan nog worden geïntensiveerd. De leraren beheersen de didactische basisvaardigheden en er is voldoende aandacht voor differentiatie in de instructie en verwerking. Dit was tot op heden echter voornamelijk gericht op leerlingen met achterstanden. Nu deze grotendeels zijn ingelopen verdient het nog beter afstemmen op de leerbehoefte van de zich sneller ontwikkelende leerlingen aandacht.

Ten slotte kunnen de ontwikkelingsperspectieven, waarmee de school werkt voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, verder worden aangescherpt door ze nog meer een sturend karakter te geven.

Wat moet beter?

De school heeft geen wettelijke tekortkomingen.

Vervolg

De school valt onder het regulier toezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Conclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 23 maart 2023 op basisschool De Esch een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van de in 2022 uitgevoerde jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 Primair Onderwijs. We hebben daarbij gebruik gemaakt van de door het bestuur op 10 oktober 2022 uitgevoerde audit.

De tabel hieronder geeft weer welke standaarden we hebben beoordeeld tijdens dit onderzoek.

Standaard	onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
OP4 Onderwijstijd	
OP6 Afsluiting	
VS Veiligheid en Schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
VS2 Schoolklimaat	
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
SKA Sturen, Kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, de directeur en de intern begeleider.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was geen aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over basisschool De Esch bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

2. Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de conclusie en de oordelen weer van het onderzoek bij basisschool De Esch.

Conclusie

Op basisschool De Esch hebben wij een aantal standaarden onderzocht in de kwaliteitsgebieden: Onderwijsproces, Veiligheid en Schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, Kwaliteitszorg en Ambitie. Op alle door ons onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de basiskwaliteit en voor de standaarden Veiligheid (SK1) Visie, ambitie en doelen (SKA1) en Uitvoering en Kwaliteitscultuur (SKA2) geldt dat ze boven de basiskwaliteit uitkomen. We beoordelen de kwaliteit van het onderwijs dan ook als Voldoende.

Afspraken over vervolgtoezicht

Omdat de school op alle onderzochte punten voldoet aan de wettelijke vereisten, zien wij geen aanleiding om vervolgspraken te maken.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij basisschool De Esch.

3.1. Onderwijsproces:

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		●	

Er is een passend aanbod voor de leerlingenpopulatie

We beoordelen de standaard Aanbod (OP1) als Voldoende. De school gebruikt methodes, die voldoen aan de kerndoelen en die de referentieniveaus van taal en rekenen omvatten. Ook voor burgerschap is er een duidelijke visie en beleid gericht op de kerndoelen. Dit zorgt ervoor dat burgerschap in de dagelijkse praktijk gerichte en planmatige aandacht krijgt. De school kan zich op dit punt nog verder ontwikkelen, waartoe zij wil aansluiten bij de initiatieven op bestuursniveau.

De school kent de leerlingen en sluit aan op wat zij nodig hebben

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) beoordelen we als Voldoende. Tijdens een interne audit van het bestuur in oktober 2022 werd OP2 nog als onvoldoende beoordeeld. De conclusie was dat er moest worden gewerkt aan een aantal verbeteringen, zoals het bewuster werken vanuit leerdoelen, het effectiever toepassen van het gekozen instructiemodel EDI en het invoeren van een intensiever aanbod voor rekenen. Op deze punten heeft het team grote stappen voorwaarts gezet en de basis is gelegd om deze trend op een planmatige wijze voort te zetten.

De leraren verzamelen systematisch gegevens over de voortgang van de leerlingen. Dit gebeurt op groeps- en individueel niveau, waarbij eigen observaties, methode gebonden en methode onafhankelijke toetsen worden gebruikt. Het team is daarbij continu op zoek naar een werkwijze, die de meest bruikbare informatie oplevert om het onderwijs te optimaliseren voor de hele leerlingenpopulatie en om de ouders goed te kunnen informeren over de voortgang van hun kinderen. Zo is bijvoorbeeld recent besloten om over te stappen naar een andere toetsmethode.

De leraren gebruiken hun zicht op de ontwikkeling systematisch om het onderwijs af te stemmen op de behoeften van de leerlingen.

Zo vormt dit de basis voor de verdeling van de niveaugroepen in de lessen, voor de te geven instructies en voor de begeleiding tijdens de inoefening van de stof. Indien nodig leidt dit ook tot extra hulp en begeleiding op individueel niveau. De in het recente verleden opgelopen achterstanden zijn mede hierdoor aantoonbaar verkleind. Dit vergde veel aandacht en energie, maar inmiddels is het team weer in staat om de focus verder te verbreden. Een voorbeeld vormt de groeiende aandacht voor het aanbieden van extra uitdagende stof aan leerlingen, die zich sneller kunnen ontwikkelen. Op dit punt moet de school nog verdere stappen voorwaarts zetten. Het team is zich daarvan bewust en pakt dit planmatig op.

Voor een aantal leerlingen die extra ondersteuning ontvangen, bijvoorbeeld bij grote achterstanden en een eigen leerlijn, beschikt de school over een ontwikkelingsperspectief. Deze voldoen aan de wettelijke vereisten, maar kunnen verder worden versterkt door ze nog meer sturend te maken met betrekking tot de invulling van de te leveren zorg.

De leraren zijn pedagogisch-didactisch bekwaam

De standaard Pedagogisch-didactisch handelen (OP3) beoordelen we als Voldoende. De leraren beheersen in voldoende mate de basisvaardigheden van het didactisch handelen. Zij zorgen voor een effectief klassenmanagement, waarbij de leerlingen weten waar ze aan toe zijn en wat er van hen verwacht wordt. We hebben tijdens de lessen gezien dat belangrijke aspecten van het instructiemodel door alle leerkrachten worden toegepast, zoals het expliciet benoemen van het lesdoel, het activeren van voorkennis, het geven van een duidelijke uitleg en de begeleide en zelfstandige verwerking. Daarbij werd voldoende gedifferentieerd op basis van de kennis en kunde van groepen en individuele leerlingen.

Ook de voorwaarden om effectief les te kunnen geven zijn in voldoende mate aanwezig. Zo is er in de lokalen sprake van een rijke leeromgeving en zijn er duidelijke doorgaande lijnen op het gebied van het klassenmanagement. Voorbeelden hiervan zijn het omgaan met uitgestelde aandacht en de gewenste werkhouding. Dit draagt ertoe bij dat de leerlingen taakgericht aan het werk zijn.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat:

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid			✓

Het hele team draagt continu bij aan een veilige leeromgeving

Wij waarderen de standaard Veiligheid (VS1) als Goed. De school heeft een goed beeld van de sociale veiligheidsbeleving van de leerlingen.

De basis wordt gevormd door eigen observaties en registraties. Dit wordt aangevuld met een vragenlijst, die wordt afgenomen door een onafhankelijk extern adviesbureau. Op deze manier wordt de sociale veiligheidsbeleving goed gemonitord en weet het team wat er speelt bij de leerlingen.

De school heeft te maken met een uitdagende leerlingenpopulatie, die bijvoorbeeld door verhuizingen van ouders continu in verandering is. Het team heeft juist daarom zeer hoge ambities voor het creëren van een veilige en prettige leeromgeving voor alle leerlingen. De school maakt daartoe gebruik van een aantal protocollen en afspraken, die de veiligheid moeten garanderen en bevorderen, zoals een gedrags-, een time-out en een pestprotocol. Het team heeft deze vertaald naar praktische afspraken, die op een goede manier met de leerlingen worden gedeeld. Een voorbeeld hiervan is de manier waarop de leerlingen gebruik maken van 'Stop, houd op'. We hebben tijdens ons onderzoek ervaren dat deze afspraken door iedereen consequent worden nagekomen. De directie stuurt hier actief op, zodat bijvoorbeeld ook stagiaires en vrijwilligers op de hoogte zijn van de gemaakte afspraken en deze toepassen. En indien dit niet gebeurt, dan spreekt men elkaar daarop duidelijk en respectvol aan. De leerlingen en ouders met wie wij hebben gesproken, hebben dit bevestigd en gaven aan dat niet alleen de ervaren veiligheid hierdoor sterk is verbeterd maar ook de sfeer in de school.

3.3. Onderwijsresultaten:

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	O	V	G
OR1 Resultaten		●	

De school behaalt resultaten die passen bij de leerlingenpopulatie
We beoordelen de standaard Resultaten (OR1) als Voldoende. Het percentage leerlingen dat bij de laatste drie eindtoetsen het fundamenteel niveau heeft behaald voor lezen, rekenen en taalverzorging en het percentage leerlingen dat het streefniveau heeft behaald is voldoende. Het aantal leerlingen dat in de afgelopen jaren de eindtoets heeft gedaan is relatief klein, in het huidige schooljaar is groep 8 groter. Op basis van de tussentijdse toetsen verwacht de school dat ook deze groep het gewenste niveau zal bereiken. De jaren daarna vormen een grotere uitdaging en het team is zich hiervan bewust, wat tot uitdrukking komt in de planmatige en intensieve zorg en begeleiding van deze leerlingen.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie:

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen			<i>g</i>
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur			<i>g</i>
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		•	

De school heeft een breed gedragen visie en ambitie met bijbehorende doelen

De standaard Visie, ambitie en doelen (SKA1) beoordelen we als Goed. In het schoolplan 2020-2024 is beschreven dat De Esch destijds met een bijna volledig nieuw team is gestart aan de heropbouw van kwalitatief goed onderwijs. Dit traject is verstoord door corona, dat het proces heeft vertraagd maar de ambitie niet heeft verkleind. Integendeel, de nieuwe directeur en het team hebben twee jaar geleden ambitieuze plannen opgesteld, waarbij het zicht op de ontwikkeling van elk kind en maximaal vakmanschap in het schoolteam centraal staat. Dit is uitgewerkt in concrete doelen en acties. Een eerste voorbeeld is het versterken van het didactisch handelen, gericht op goede differentiatie om daarmee de schoolambities voor rekenen en begrijpend lezen en vervolgens voor lezen en spelling verder te verhogen. Een tweede voorbeeld zijn de ambities om ervoor te zorgen dat het grotendeels nieuwe team een sterk, professioneel en lerend team wordt. Daarnaast zijn er nog andere doelen en bijbehorende acties, zoals het versterken van de inzet van ICT en het verhogen van het welbevinden van de leerlingen. De schoolleiding heeft ervoor gezorgd dat de voorwaarden om deze doelen te bereiken ruimschoots aanwezig zijn. Zo wordt het hele team continu betrokken bij het stellen van de doelen, de planning, de uitvoering en de evaluatie. De visie, de ambities en de doelen zijn daardoor breed gedragen, wat een sterk fundament is voor de school om op voort te bouwen.

Het team heeft met een sterke kwaliteitscultuur een ommezwaai gerealiseerd

We waarderen de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) als Goed. De school realiseert haar visie, doelen en ambities voor goed onderwijs. In de lessen hebben we gezien dat de afspraken met betrekking tot het versterken van het didactisch handelen en differentiatie consequent worden uitgevoerd. Ook in de ontwikkeling van de leerlingen is zichtbaar dat eerder opgelopen achterstanden grotendeels zijn ingehaald en dat planmatig wordt gewerkt aan volgende stappen. De schoolleiding toont daarbij goed onderwijskundig leiderschap. Dit draagt ertoe bij dat het team het gekozen beleid niet alleen eenduidig en op een goede manier uitvoert, maar er ook samen op reflecteert en het verder verbetert.

Door het consequent en zonder uitzondering uitvoeren van het beleid is het team erin geslaagd om binnen de school te zorgen voor rust en richting. Want voor alle betrokkenen is duidelijk waar De Esch voor staat. We hebben dit niet alleen zelf gezien en gehoord tijdens de lessen en in gesprek met de teamleden. Ook de leerlingen en de ouders ervaren dit zo. Er is nu sprake van een breed 'samen' en 'wij' gevoel. Daarmee is in korte tijd een ommezwaai gerealiseerd, die de basis vormt voor goed onderwijs.

De school zoekt de dialoog met alle betrokkenen

De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3) beoordelen we als Voldoende.

Het team evalueert continu in hoeverre de doelen worden behaald en het beleid wordt gerealiseerd. Hierbij hanteert het team korte cycli, zoals het gebruik van het verbeterbord. Daarnaast is ook sprake van langere cycli, gebaseerd op onder andere het schoolplan en het jaarplan. De evaluaties kunnen leiden tot beredeneerde bijstellingen van de plannen, waarbij de ambities overigens niet worden verlaagd.

We constateren dat ook de verantwoording richting belanghebbenden op orde is en dat de school de dialoog zoekt met de ouders. Daarbij streeft het team er bewust naar om de lijnen kort te houden en in het gesprek niet alleen goed te luisteren, maar ook eenduidig te benadrukken waar de school voor staat.

Er liggen nog wel kansen in het verder intensiveren van de samenwerking met enerzijds Peuteropvang Vuursteen en anderzijds het voortgezet onderwijs. De school is zich hiervan bewust en heeft aangegeven hiervoor al volgende stappen te hebben gepland.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit:

Het onderzoek op een van onze basisscholen de Esch is in een zeer prettige sfeer verlopen. In de voor- gesprekken hebben wij duidelijk kunnen aangeven wat onze koers is voor de komende jaren en hoe wij als bestuur richting geven aan onze kwaliteitscultuur en de samenwerking met de schoolleiders, teams en verschillende betrokkenen. Tijdens de verschillende verificatie-activiteiten heeft de onderwijsinspectie een goed beeld gekregen. Het feit dat wij precies, tijdens de interne audit en verschillende observaties, dezelfde ontwikkelpunten hebben gezien als de inspectie, is voor ons een bevestiging dat we de juiste koers aan het varen zijn om de Esch nog verder te kunnen doorontwikkelen.

Wij zijn trots op de schoolleiding, het team en de begeleiders. Zij hebben de afgelopen periode van obs de Esch een goede school weten te maken. Dit hebben ze bereikt door als een zeer bevlogen team vanuit hoog gestelde doelen intensief met elkaar samen te werken in een professionele leercultuur waar met en van elkaar geleerd wordt. Hierdoor is de school een zeer prettige en veilige plek waar kinderen optimaal tot leren kunnen komen.

Wij zijn heel tevreden met de waardering van de inspectie en kunnen ons volledig vinden in het rapport. De waardering goed op de drie standaarden veiligheid (VS1), visie ambitie en doelen (SKA1) en uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is voor ons een impuls om dit hoge niveau vast te houden en verder in te groeien. Wij zullen ons dan ook de komende periode met dezelfde bevlogenheid blijven inzetten om de kwaliteit van het onderwijs op obs de Esch te borgen en verder te versterken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

